

RODOLJUB.

Glasilo „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ in naročnikom „Slovenskega Naroda“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvestopne petič-vrste 3 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovóljijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa urédništvu „Rodoljuba“ ali pa odboru „Slovenskega društva“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

14. števil.

V Ljubljani, dne 15. julija 1893.

III. leto.

Zalostna znamenja.

Komaj je tega pol leta, kar smo dali na tem mestu duška svoji rodoljubni skrbi, da se temni nad narodom slovenskim nebo, da bodo naši sovražniki uporabili naš nesrečni razkol in da nas čakajo zopet hudi časi. Žal, da se nismo varali in da že švigajo pogubne strele nad komaj ozelenelim slovenskim poljem. Kamor pogledamo, samo tužne, samo žalostne prikazni.

V Trstu razpustila je bila vlada zaradi naravnost veleizdajskih činov prejšnji lahonski mestni zastop, ki bi bil vse Slovence najrajše utopil v jedni sami žlici vode — in glej čudo! — voljeni so bili zopet isti možje, katerim slabo prihaja gledajočim črno-žolto cesarsko zastavo, vlada pa je mirno vtaknila v žep ta jasni in glasni odgovor Tržaških iredentovcev, ne da bi bila razumela — žalostno znamenje. Na Koroškem se imajo naši slovenski rojaki hujše nego kedaj boriti zoper posvetne in cerkvene (žal!) sovražnike in zatiratelje našega milega jezika slovenskega in na Štajerskem je tamošnjim nemčurjem tako silno zrasel greben, da so preteklo nedeljo na posebnem shedu javno in očitno proglasili poseben načrt, kako naj bi se udušil zadnji Slovenec živeč ob

obalih Save in Savinje, Drave in Dravinje. Celjskim Slovincem, ki so zahtevali, da naj velja zanje ista pravica, kakor za redko sejane Ljubljanske Nemce in da naj se tudi v Celji napravijo dvojezični javni napisi, ker je vlada ukazala, da morajo ostati dvojezični tudi Ljubljanski javni napisi zaradi peščice naših Nemcev, oje deželni odbor štajerski v suhih besedah odbil to ponižno prošnjo. Seveda, čisto slovenska Celjska okolica, od katere živé vsi Celjski nemškutarski zagrizenci, ne sme trjati, da bi se dalo tudi Celjskim ulicam slovensko ime, kakor morajo zaradi dvakrat pet Nemcev nositi nemško ime Ljubljanske ulice. Slovenec in Nemeč imata pač jednake dolžnosti a različne pravice!

To se kaže dan na dan bolj jasno tudi v naši kranjski deželi, kjer pridejo na 100 Slovencev še-le 4 Nemci, odkar smo dobili novega gosp. deželnega predsednika, ki hodi druga pota, kakor njegov prednik in katerega vsled tega na vso moč hvalijo vsi nemški listi. Narodna društva so sedaj pod tako strogim nadzorstvom, da se skoro ne smejo ganiti, prepovedujejo se pri javnih veselicah pesmi, katere smo smeli skozi desetletja brez

LISTEK.

Moj prijatelj Vinko.

(Humoreska. Spisal Ivan.)

Dokončal sem srečno prvo leto visokih sol na Dunaju. Velikomestnega življenja sem se kmalu naveličal, videti sem hotel že željno rodno vas, dihati sem želel zopet svež zrak ter zopet slišati domačo slovensko besedo iz ust priprostih kmetjskih ljudij. Bilo je sredi meseca julija, ko sem se vračal domov. Sonce je vroče pripekalo, ko sem izstopil na postaji L. Od tu sem imel še kake tri ure hoda do svojega doma. Prtljage sem sicer jako malo imel, pa še ta me je jako težila. Bilo je že popoldne, ko sem nastopil svoj pot. Svojim starišem nisem natanko določil dneva, kedaj da pridem; radi tega mi tudi niso

mogli poslati voza na kolodvor. Sprva me je peljala pot po travnikih in senožetih; iskal sem senčnatih potov, a ni jih bilo možno dobiti. Skrbelo me je le še, kako bom šel po gori navkreber, ko sem bil že ves premočen. Prišel sem slednjič, ko sem bil že ves utrujen, do gore, in tu sem se nekoliko odpočil. Bal sem se pa, da se ne bi prehladil; korakal sem torej počasi dalje. Tolažila me je le še jedna misel. Vedel sem namreč, da se nahaja onostran gore malo jezerce. Moj namen je bil, da se skopljem v tem jezeru ter potem odkorakam dalje, ker sem od tod pa do svojega doma imel samo še jedno uro. Grozna žeja me je morila, ko sem se bližal svojemu cilju. Kakor jelen sem hrepenel po mrzli vodi in slednjič sem jo dosegel. Nikdar še nisem bil kopanja tako željan, kakor ravno takrat. Saj pa je bilo to jezerce tudi tako prikupljivo in mikavno, da bi se človek le težko zdržal, da ne

vsake skrbi prepevati in zadnji velečastni slavnosti naših vrlih in za probujo narodne zavesti prepotrebnih slovenskih sokolskih društev delale so se take zapreke, da smo kar ostrmeli. Niti slovenski župan slovenske Ljubljane ni smel pred mestno hišo javno in pred vsem svetom pozdraviti odličnih gostov iz vseh slovenskih pokrajin. Naš uradni list, ki ima največje dohodke od oglasov slovenskih kmetov in katerega ureduje sedaj izven našega cesarstva rojen nemški zagrizenec, pa je pisal o tej slavnosti tako porogljivo, da se še celo poštenim Nemcem ni prav zdelo. In zaradi naših Sokolov so bili klicani v Ljubljano orožniki iz različnih krajev, kakor da bi bili mi Slovenci kaki nevarni potepuhi! Par dni pozneje pa je moral celó uradni list priznati, da takega uzornega reda že ni bilo iz lepa, kakor pri sokolski slavnosti, katere se je udeležilo najmanj 5000 navdušenih Slovencev, da so se torej hudo urezali tisti, ki so mislili, da bo treba z orožniškimi bajoneti brzdati naše navdušenje. Slovenski listi pa, ki količkaj ostro pišejo o teh novih razmerah, ne zagledajo belega dne.

To je tedaj v kratkih a resničnih potezah slika našega narodnega položaja v sedanjih dneh. In kdo je v prvi vrsti kriv temu? Po našem trdnem prepričanju le naš nesrečni bratovski razkol! Ako bi bili mi jedini, ako bi se združili vsi le pod slovensko trobojnico ter bi nekateri ne iskali greha, kjer ga ni in ne brezvercev, kjer so sami dobri katoličani, tedaj bi imel svet ves drug respekt pred nami. Dveh bratov, ki si ležita v laseh, se niti eden ne boji, ako pa stojita ta dva brata roko v roki, tedaj se jih niti trije ne lolijo. To si zapomnimo!

Politični pregled.

Po leti zavlada navadno politična suša, ali letos ni tako. Skoro povsod so kake homatije in naša ljuba Avstrija ni zadnja v tem oziru, dasi je ona notranjega miru bolj potrebna, kakor vsaka druga. Ali v naši državi so vse razmere take, da še dolgo ni misliti na mir. Zado-

bi nekoliko pobrodil po mrzli vodi. Okoli in okoli so rastle visoke smereke takó, da je bilo jezerce popolnoma v senci. Vedel sem, da je ta kraj občinska lastnina, da kopanje ni torej prepovedano. Leno sem se vlegel na zeleno travo in gledal v jasno nebó. Takó rad bi že skočil v hladilno vodó — a vroč se nisem upal. Slednjič sem se slekel, položil svojo obleko na solnce, da bi se posušila, in skočil v vodó. Takó blagodejno še ni nikoli uplivala voda na moje telo, kakor zdaj; vsaj takó se mi je zdelo. Ravnal sem z vodó, kakor bi bila moja lastnina. Opral sem se že dobro, a nikakor nisem še hotel iti domov. Tu zaslišim nek šum v gozdu, ozrem se, toda ne vidim nikogar. Bal sem se že, da ne bi me kdo opazoval; a mislil sem, da je moj strah prazen in skočil sem še jedenkrat z vso močjo v vodo. Ko priplavam do srede, ozrem se nazaj in — kaj zagledam? Na robu gozda stal

In zategadelj bođimo jedini vsi, ki imamo srce za narod in njegovo srečo. Vsak naj stori svojo narodno dolžnost, vsak naj odbije vsak napad na naše narodne pravice in posebno pri cesarskih uradih pazno gl-dajmo na to, da nam ne bodo zopet ut-hotapili nekaterniki tujega jezika. Za ta odpor poklicani smo vsi od prvega gospoda do zadnjega težaka, in le ako bomo storili svojo dolžnost vsi, ako bomo jedini, tedaj nam nihče ne more do živega. Strahov pa ne smemo iskati tam kjer jih ni in noben stan se ne sme prevzeti nad drugega. Posvetnjak ali duhovnik, gospod ali kmet, vsi moramo biti jednaki trdni narodnjaki. Posebno važno pa je v teh hudih časih tudi, da si izberemo v vse javne zastope, bodisi v državni ali deželni zbor ali v občinski zastop neustrašene narodne može, ki se ne bodo udali v političnih stvareh nobenemu pritisku in ki bodo, kadar gre za slovensko stvar, poslušali le svojo vest, družega pa nikogar in naj ima v drugih zadevah še tako opravičeno veljavo. Vsakemu svoje! Cerkvi kar je cerkvenega, cesarju kar je cesarjevega, a tudi narodu kar je narodovega. V tem smislu podajmo si roke vsi, ki imamo dobro voljo, posvetni in duhovni može, vsi, ki v narodnih zadevah nečemo biti hlapi nobenega človeka in naj bo Peter ali Pavel.

Le ako bomo odkritosrčni, odločni in nezavisni, le tedaj prebili bomo tudi sedanje hude čase. Na to se spominjajmo, ko nam bo izbirati može našega zaupanja!

voljen ni nihče, k večjemu morda vlada. Sedaj je stopilo na površje novo važno vprašanje namreč **splošna volilna pravica**. Pri nas imajo le nekateri krogi volilno pravico, velika večina prebivalstva pa ima napram državi samo težke dolžnosti, a prav nikakih pravic. Ti krogi, v prvi

je mož — ravno takó oblečen, kakor jaz! Jaz sem ga sprva debelo gledal, nisem vedel, ali se mi sanja, ali je resnica. Imel je ravno tak klobuk, kakor jaz, ravno take hlače, suknjo, da še ravno tak solnčnik je imel, kakor jaz. A moje občudovanje se je spremenilo takoj v jezo. On se se je glasno zakrohotal ter zbežal po gozdu. Jaz pa, čeravno sem bil v Adamovi obleki, za njim. Jasno mi je bilo namreč, da je bil to kak postopač, ki je strgano svojo obleko za mojo zamenjal. Tekel sem nekoliko časa, a veje so me tako ovirale, in trnje se je tako zadiralo v moje nogé, da mi ni bilo več moči tega prenašati. Ustavil sem se in mirno gledal za drznim tatom, ki je odnesel mojo obleko. Šel sem počasi nazaj, da bi videl, kako obleko mi je vender pustil v zamenó. Prišel sem na prostor, kjer sem se prej slekel in — kaj zagledam? Raztrgane hlače, staro cvetečo suknjo — in pa

vrsti socijalistično nadahnjeni delavci zahtevajo sedaj, naj se uvede splošna volilna pravica. Na Dunaji, v Pragi, v Brnu in drugod so delavci že priredili velikanske shode in odločno zahtevali, naj se ugodni njihovi tirjatvi. Ker je zahtevanje, da se uvede splošna volilska pravica, povsem utemeljeno in pravično, ni dvoma, da bodo delavci prej ali slej dosegli svoj smoter, četudi se jim sedaj upirajo skoro vse stranke, najbolj pa še vlada. — Tudi češko vprašanje še ni rešeno in menda še dolgo ne bo. Vlada bi rada ustregla Nemcem in hoče sedaj s posebnim zakonom pridobiti pravico, raztrgati češko kraljevino tudi zoper voljo dež. zbora češkega, a temu zakonu se upirajo Poljaki in Hohenwartovci in tako je malo upanja, da bi ga drž. zbor odobril, ker bi se z njim omejila pravica deželnih zborov in v vladne roke položila oblast, katera bi se dala porabiti tudi zoper Poljake in konservativce. Ker je vlada sprevidela, da na ta način ne bo nič doseči, skuša sedaj mej češkimi veleposestniki ustanoviti neko srednjo stranko. Ta srednja stranka bi bila seveda samo izvrševalnica vladnih naredeb, a češki veleposestniki, dasi niso kot narodnjaki niti piškavega orha vredni, so vendar preveč ponosni, da bi se udali tej zahtevi. Vladni nameri, s katerima se je mislila prikupiti Nemcem, sta torej razpadli v nič, še predno sta prišli prav v javnost in ravno zato so levičarski Nemci tako jezni, da groze z opozicijo. Stvar se bo šele na jesen dognala, kadar se zopet snide drž. zbor. — Tako slabe, kakor pri nas, ali pa še slabše so razmere na Ogerskem. Slovaki in

Rumuni imajo tam samo jedno pravico, da smejo davke plačevati in pri vojaki služiti. Druge pravice nimajo. Rumuni so hoteli sklicati neki tabor, a vlada je izdala take naredbe, da je postal tabor nemogoč. Tako je tudi s Slovaki ali pa še huje. Kakor se vidi, se madjarskim spoštovateljem puntarja Kossutha prav dobro godi. — Na Nemškem zboruje sedaj državni zbor in se bavi z vojaško predlogo, katera bo gotovo obveljala, dasi s prav neznatno manjšino. Vladna stranka pa je samó gledé te predloge jednih mislij, v vseh drugih ozirih pa nikakor ne soglašá z vlado in zato bo ta prav težko z njo izhajala. — Na Francoskem se pripravljajo sedaj vse stranke za volitve, določene na dan 20. avgusta. Kot uvod ali predigro k tem volitvam pa je zmatrati krvave izgrede, kateri so se primerili minoli teden v Parizu in pri katerih je bilo več oseb ubitih, mnogo pa ranjenih. — Srbija se ne more umiriti. Radikalci so predložili skupščini nasvet, naj se tožijo in sodijo vsi bivši liberalni ministri. Nasvet bo najbrž obveljal ali nasprotstvo mej liberalci in radikalci se bo vsled tega samo poostrilo in to ne bo v korist vladi, itak na slabih nogah stoječi državi. — Francija in Rusija se vedno bolj bližata druga drugi. Rusija je sedaj izdelala nov carinski tarif, a posebne olajšave je dovolila samo Franciji, nobenih olajšav pa najbližnjima sosedoma Avstriji in Nemčiji. Zlasti slednja bo imela silno škodo, če ne bo več dobivala živeža iz Rusije in ne bo več mogla tja prodajati svojih obrtnih izdelkov.

Dopisi.

Iz Škofjeloške okolice, 12. julija. [Izv. dop.] (Železniške zadeve.) Ako pretresujemo vozni red c. kr. državne železnice mej Ljubljano in raznimi postajami na Gorenjskem, moramo reči, da se vodstvo državnih železnic na naše lokalne potrebe nič ne ozira, akoravno je promet na tej progí zelo živahen. Deloma smo sami

krivi, ker se za stvar nihče ne briga niti korporacije in osebe, katere so poklicane, da bi kaj storile. Po pravicah smemo zahtevati, da se na naše lokalne potrebe jemlje več oziróv. — Zlasti velja to za vlaka, katera dohajata dopoludne v Ljubljano. Ako se hočejo Gorenjci prvega vlaka posluževati, vstajati morajo ob 4. uri; od postaje

prebit klobuk — to je bilo vse; črevljev sem zastonj iskal. Obstal sem, vedel nisem, ali bi se smejal, ali bi se jokal. Bil sem popolnoma sam. Nikjer ni bilo človeka, ki bi mi pomagal. Šel sem v vodo — bilo me je nekoliko sram — in vdal sem se v božjo voljo. Pomoč je kmalu prišla. Ko nekaj časa brodim po vodi sem ter tja, pride iz goščave žandarm naravnost proti meni. Mislil sem si, ta mi bo že pomagal. Toda strah in groza me je spreletela, ko zavpije: „Ti prebrisan tiček, ti, ali te imam? Jaz ti bom že pokazal, kaj se pravi po vasi kokoši kras' in razbijat'. Alo, marš iz vodé! — če ne“ — tu prime za puško in nameri.

„Jojmene, kaj bo pa sedaj“, sem dejal ter se pogreznil v vodó do vratú misleč, da res dobim par ščetin v svoj hrbet.

„Toda, prosim gospod, prosim“, sem rekel ter mílo povzdignil proti njemu svoje roke.

A njega niso genile moje prošnje, ampak zavpil je takó nad mano, da me je kar mraz stresel. Udati sem se moral in iti iz vodé. Počasi sem kobacal in se postavil pred žandarma tak, kakorsnega me je Bog ustvaril. Tu sem ga za božjo milost prosil, naj počaka nekoliko, da mu vse razložim, da jaz nisem tisti, ki je kure kradel, ampak da sem pošten dijak, ki se vrača z Dunaja, da je pa oni, ki je pravi, mojo obleko pograbil, se z njo oblekel in — ubežal. A previden žandarm mi ni hotel verjeti. Rekel je, da mu ne bom ušel, naj lažem, kolikor hočem, ter vedno kazal na raztrgano obleko, rekoč, da to ni mogoče, da obleko dobro pozná i. t. d. Ukazal mi je celó, naj „cape“ hitro náse potegnem, da me potem odpelje v mesto. Jaz pa le nisem jenjal dokazovati svoje

bolj oddaljenim popotnikom treba je ob 1. ali 2. uri hoditi do postaje, tako — da marsikateri celo noč žrtvuje. Kaj pa naj dotični potnik počne v Ljubljani, prišedši tja ob 6. uri zjutraj? — Človek potratil zopet 2 ali 3 ure prav po nepotrebem. Ako se vozimo z drugim vlakom, kateri dohaja ob 1/2 12. uri v Ljubljano — pridemo ravno prav h kosilu — opraviti pa ne moremo ničesar, ne pri uradih, ne pri trgovini. Ako se ozremo na sosedno Štajersko ali Koroško, vidimo, da se tam ne meri z isto mero, kakor pri nas. — Tam imajo skoraj povsod lokalne vlake, kateri so jedino okrajnim potrebam primerno urejeni, ali je vsaj vozni red tak, da je ustrezno vsem lokalnim potrebam. — Da bi bilo ustrezno celi Gorenjski in gotovo tudi Ljubljani, naj bi se vozni red tako uredil, da bi jeden vlak prihajal v Ljubljano mej 8. in 9. uro zjutraj — odhajal pa iz Ljubljane mej 4. in 5. uro popoldne, in sicer naj bi veljal ta red po leti in po zimi. Mislim, da bi tudi smeli zahtevati lokalnega vlaka, kateri bi odhajal vsak dan z Jesenic ali Jayornika zjutraj okolu 6. ure. Ustrezno bi bilo vsem, kateri imajo opravke pri uradih, pri porotnih obravnavah ali pri trgovini. V prvi vrsti naj bi se za to pobrigale mestne občine Škofjelaoka, Kranj, Radovljica in Tržič, ter naj bi jih podpirale druge kmetske občine. Naredila naj bi se primerna vloga oziroma prošnja na trgovinsko zbornico, katera naj bi se potem obrnila na vodstvo državnih železnic ali naravnost na trgovinsko ministerstvo. — Naši zastopniki, č. gospodje poslanci, naj bi pa tudi s svojim uplivom na merodajnem mestu za nas kaj storili. Upati se sme, da se bodo gospodje na merodajnem mestu gotovo na naše opravičene zahteve ozirali. — Torej č. mestni uradi in obč. predstojništva — na delo!

F. Š.

Iz Čateža pri Trebnjem. 12. julija. [Izv. dop.] (Podružnica kmetijske družbe.) Dasi ima „Rodoljub“ v naši fari veliko naročnikov, vendar ni bilo čuti še v listu glasu o naših razmerah. V jednom zadnjih listov poročal je „Rodoljub“, da se snuje podružnica c. kr. kmet. družbe za fare sv. Križ, Dole in Čatež. To je bila istina, a Čatežani niso bili nikakor pri volji, da bi

pristopili Svet-Kriški podružnici. Naš gosp. učitelj sklical je dne 4. junija farane v šolo, da se posvetujejo, ne bi bilo umestno, ustanoviti lastno podružnico. Razložil jim je namen in korist te družbe ter dolžnosti članov. Česar skoraj nihče ni pričakoval, to se je zgodilo. Prvi dan pristopilo je štirideset udov, sedaj pa je podružničnih udov že 51. Če se pomisli, da ima fara samo nekaj nad tisoč prebivalcev, sme se s tem vsekako ponašati, kajti skoro vsak drug posestnik je sedaj član c. kr. kmetijske družbe. To mislim, da je tudi jasen odgovor gg. Šiški in Bohincu. Ravno gospod Gustav Pirc nas je s svojim poučljivim govorom navdušil, da vemo, kaj je nam storiti, da se branimo pretečim nesračam, posebno pa trtni uši. Ne morem drugače, da Vas g. urednik prosim, da blagovolite v listu „Rodoljub“ tem potom izreči gosp. tajniku c. kr. kmetijske družbe kranjske našo iskreno zahvalo z zagotovitvijo, da smo popolnoma zvesti staremu geslu: „Vse za vero, dom in cesarja.“ — Naša fara je majhna, a vendar ima sedaj naročenih 16 „Rodoljubov“, 5 „Domoljubov“, 5 „Dolenjskih Novic“, 3 „Novice“, 1 „Mir“, 1 „Zvon“, 1 „Dom in Svet“ in sedaj pa 51 „Kmetovalcev“. Vidi se torej, da ne spimo. Največ naročnikov imel bode „Kmetovalec“.

V začasni odbor podružnični voljeni so: Predsednikom g. Anton Zagorjan iz Zagorice, posestnik in predsednik kr. šol. sveta; podpredsednikom g. Janez Ardigal iz Čateške gore, tajnikom je bil voljen g. Peter Pogačnik, učitelj v Čateži; za blagajnika zbrali so si g. Jože Kotarja, posestnika in obč. svet. v Dolenji vasi. Odbornikom voljeni so pa: Anton Pancar, posestnik in kr. š. nadzornik v Razborji, Fran Miklič iz Okroga, Jože Zotlar iz Roj in g. Fran Gliha iz Gorenje vasi.

Lepo hvalo zasluži tudi g. Fran Gliha, ki je pri sebi obljubil odstopiti za napravo trtnice in drevesnice del svoje njive. Družba bode s pomočjo sl. c. kr. družbe že prihodnjo spomlad zamogla pričeti saditi ameriško trto. To pa je potrebno, ker se nam trtna uš bliža in se samo z napravo trtnice rešimo preteče uime. K temu početju podružnica pa: „Bog pomози!“

nedolžnosti, dajal sem mu častno besedo in na vse moč načine ga skušal pripraviti do tega, da bi spoznal mojo nekrivdo. In konečno se mu je — hvala Bogu! — jelo daniti. Spoznal je, da navaden postopač vendar ne more tako olikano govoriti, kakor jaz. Ko sem mu še slednjič pokazal prstan na roki, mi je verjel. Obljubil mi je, da mi pomaga. On je šel v sosednjo vas po obleko — jaz pa v grmovje, da bi čakal rešitve čudne zagonetke. Solnce se je že bližalo zatonu, zeblo me je, šel bi že rad domov, a nisem mogel. Čez kake pol ure mi prinese žandarm — moj jedini prijatelj v tem slučaju — čedno srajco, suknjo, hlače, v katere bi zlezal še jeden tak, kakor sem bil jaz, čevlje in širokokrajni klobuk. Ko sem se oblekel, izgledal sem kakor kak gorjanski fant; toda zadovoljen sem moral biti. Žandarmu sem se iskreno zahvalil in ga takoj povabil, naj grè z menoj. Šla sva

dobro uro, predno sem zagledal rodno vas. Skrbelo me je, kako se bodo ustrašili doma, ko bodo videli, da je žandarm prignal njih sinu — in sicer tacega. In nisem se motil. Materi je kar žlica iz rok padla, ko so me zagledali. Jaz sem se pa nasmehnil ter razložil vso mikavno dogodbico. Meni in mojemu rešitelju so dobro postregli — to je bil konec mojega potovanja.

Tako se mi je godilo, dragi Ivan, ko sem se vračal iz Dunaja. Onega tatú niso našli, jaz pa tudi svoje suknje ne; a vkljub temu se te dogodbice vedno rad spominjam.

Tako mi je namreč pripovedoval moj prijatelj Vinko, ko sva se letos v počitnicah zopet sešla.

Slovenske in slovanske vesti.

(Našim častitim naročnikom.) Od raznih strani prihajajo nam pritožbe, da naročniki lista ne dobé redno v roke. Je pač vedno stara pesem, da se veliko grešnih „Rodoljubov“ na nerazumljiv način poizgubi na potu od Ljubljane do naročnikov. Prosimo torej potrpljenja, mi storimo, kar je v naših močeh in jedenkrat se bodo naši nasprotniki že naveličali, ako bodo videli, da nič ne pomaga. Pri tej priliki prosimo tudi one čč. naročnike, ki so z naročnino še na dolgu, da naj se nas blagovolijo spominjati!

(Vsesokolska slavnost v Ljubljani) Dne 9. t. m. vršila se je v Ljubljani velikanska vsesokolska slavnost, kakeršne bela Ljubljana že dolgo ni videla. Shod je imel namen, ustanoviti „Zavezo“ vseh slovenskih sokolskih društev in zato je bila tudi udeležba tako velikanska. Razun Ljubljanskega in Celjskega „Sokola“, ki sta bila zastopana polnoštevilno, došli so še odposlanci vseh drugih sokolskih društev slovenskih tako iz Mozirja, iz Zagorja, Novega Mesta, iz Trsta, Prvačine in Gorice, došel je tudi bratski Zagrebški „Sokol“, vrh tega pa so vse odličnejše čitalnice, bralna in pevska društva odposlala nekaj članov z zastavami. Po sv. maši bil je slovesen sprevod po mestu. Narodne hiše so bile okičene z zastavami, po ulicah pa je ljudstva kar mrgolelo. Sprevod je bil velečasten. Najprej je jahalo na čilih konjih 24 Sokolov, potem pa v dolgi vrsti vsa društva z zastavami. Prebivalstvo je Sokole in druge deputacije srčno pozdravljalo kliče: „Živeli“ in „Slava“, v nekaterih ulicah pa so gospe in gospodičine z oken sipale rože na sprevodnike. Ljubljanski župan je hotel slavlence pozdraviti, ali dež. predsednik baron Hein, seveda Nemeč, mu je to prepovedal. Vzlic temu je iztekla slavnost mirno in dostojno. Popoldne po vkupnem obedu bila je velika ljudska veselica, potem pa so se razšla posamna društva z zavestjo, da so položila temelj znameniti trdnjavi v našem narodnem boju, „Zavezi“ sokolskih društev.

(Častnim občanom) je izvolil občinski odbor Erzeljski državnega poslanca g. dra. Andreja Ferjančiča.

(Ljubljansko mestno posojilo 500.000 goldinarjev) je dobilo najvišje potrjenje z dostavkom, da se sme najeti le toliko, kolikor se neobhodno potrebuje, in sicer pri kakem denarnem zavodu, ki po svojih pravilih posojila daje občinam.

(Okrožni zdravnik za Kranjskogorsko zdravstveno okrožje) imel bode po sklepu deželnega odbora in deželne vlade svoj sedež v Jesenicah in bode zajedno fužinski zdravnik kranjske obrtne družbe, katera se je zavezala, da plača fužinskemu zdravniku 1000 glđ. na leto za zdravljenje njenih delavcev in uradnega osobja. Služba se bo kmalo razpisala.

(„Novice“) izšle so zadnji petek v proslavo petdesetletnice svojega obstanka v slavnostni obliki. Na prvi strani so prinesle v primernem okviru podobo svojega

ustanovnika in prvega urednika, nepozabnega dra. Janeza Bleiweisa, potem pa raznovrstne mikavne sestavke, našajoč se na petdesetletnico lista in na njega pomen za politično, kulturno in gospodarsko življenje našega naroda. Ker so si „Novice“ pridobile veliko zaslug za našo stvar, jim čestitamo na redki slavnosti ter želimo iskreno, da vztrajajo v pretežavnem boju za prave narodne koristi.

(Letošnja velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda) bode dne 26. julija na dan sv. Ane v Sežani na Krasu. Celotni vspeored objavil se bode pozneje. Dozdaj je zglašenih že čez 30 podružnic s približno dvakrat toliko delegati. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda vabi še druga načelništva, da čim preje naznanijo svoje zastopnike, oziroma pooblaščenca, da se bo moglo pravočasno potrebno oskrbeti v Sežani. Po pravilih sme vsak izvoljeni zastopnik, ako je slučajno zadržan, pooblastiti kateregakoli družbenika, oziroma pošlje pooblastilo lahko vodstvu, ki to oskrbi. Sploh pa so vabljeni vsi rodoljubi in pospeševalci slovenskega šolstva k skupščinski slavnosti v Sežano, h kateri bo iz Ljubljane vozil poseben vlak.

(Kresovi.) V čast slovauskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu prižigali so tudi letos verni Slovenci v raznih krajih velike kresove, tako na Štajarskem, na Goriškem in na Kranjskem, posebno pa na Koroškem.

(Slovenske posojilnice.) Kmetška posojilnica Ljubljanske okolice v Ljubljani vložila je v prvi polovici leta hranilnih vlog 76.223 glđ. 70 kr., vrnilo 30.243 glđ. 31 kr. Posodilo se je 80.738 glđ. 12 kr., posojil vrnilo se je 46.875 glđ. 12 kr. — Ormoška posojilnica je imela mej dohodki v prvem poluletju letos 25.905 glđ. vlog, 60.451 glđ. vrnenih posojil in 4368 glđ. obresti od posojil; mej izdavki pa se nahaja 38.188 glđ. izplačanih vlog, 5798 glđ. obresti od vlog in 61.201 glđ. danih posojil; vkupni promet znaša 231.077 glđ. 76 kr.

(Slovensko pevsko društvo v Novem Yorku.) Piše se nam iz Novega Yorka dne 26. junija: V svrhu ustanovljenja slovenskega pevskega društva zbralo se je danes na poziv gosp. J. Remsa petindvajset tukaj in v okolici bivajočih Slovencev. Gosp. Rems pozdravil je navzočnike in razložil namen shoda, ustanoviti društvo, kojega smoter naj bi bil, pospeševati društveno življenje mej Novo-jorškimi bivajočimi Slovenci in gojiti narodni čut. Rekel je mej drugim: Nemila usoda pregnala nas je na tuje obrežje — ali akopram smo oddaljeni na tisoče milj od naše mile slovenske domovine, vender sem uverjen, da se vsak izmej Vas z nekakim ponosom spominja na mili domači kraj, na kraj, kjer je tekla njegova zibel, kjer se govori krasni naš slovenski jezik. Bratje! tudi tu v tujini treba nam je hraniti naše svetinje, tudi tu v Ameriki gledati nam je na to, da se ne potujčimo, temveč da ostanemo z vesti sinovi matere Slovenije. In s čim to

najložje omogočimo? S slovenskim in sploh slovanskim petjem. Upam, da ste vsi z menoj jedne in iste misli, te namreč, da ustanovimo slovensko pevsko društvo. Temu navdušenemu govoru sledili so burni „Živio“ klici; navdušenost, s katero je bil vzprejet predlog, je dokaz, da je misel srečna. Gosp. Rems prebral je potem navzočim rojakom načrt pravil, koja so se jednoglasno odobrila. Društvo ustanovilo se je potem pod imenom „Slovensko pevsko društvo Lira“. Pri volitvi odbora izvoljeni so bili sledeči gospodje in sicer: J. Rems z vzklikom predsednikom; Dr. Adamič blagajnikom oziroma tajnikom; G. Tassotti, Fr. Zelenc odbornikoma. Zborovalci ostali so še pozno v noč skupaj, govorila se je marsikatera napitnica in zapela marsikatera slovenska pesmica. Dal Bog, da bi ustanovljeno društvo se lepo razcvitalo in doseglo svoj smoter. — Te besede, katere nam je iz daljne Amerike pisal vrl domorodec, so nas vzradostile in ganile. Tam onkraj morja, v tuji deželi, živi kopica narodnjakov, katere veže ljubezen do slovenske domovine in do slovenskega naroda. Osnujejo si društvo, da ohranijo sebi in svojim otrokom slovensko narodnost, društvo, katero jih bo varovalo potujčevanja in bo vedno živa vez med njimi in majko Slovenijo, katera gleda s ponosom na svoje verne sinove v tujini ter jim veselo kliče: Slava ameriškim Slovencem!

(„Radogoj.“) Nedavno tega ustanovilo se je v Ljubljani dijaško podporno društvo, kateremu je namen, podpirati marljive slovenske dijake na vseučilišču in na drugih visokih šolah. Plemeniti dobrotnik našega naroda, uzorni rodoljub g. Jos. Gorup, ki je na domovinski altar položil že toliko tisočakov, spoznal je takoj veliko važnost tega novega društva ter mu naklonil 10.000 kron. Slovenski narod je dičnemu g. Gorupu iz srca hvaležen za ta novi veledušni dar in mu kliče gromovito „Slava!“ Slovenskim rodoljubom pa bodi novo društvo priporočeno v izdatno podporo. Le če si vzgojimo vrlo narodno mladino, zagotovimo narodu našemu obstanek in srečno bodočnost.

(Krasna nova hiša družbe sv. Mohorja v Celovci) bode do jeseni popolnoma dogotovljena. Novo poslopje utegne postati pravi „Narodni dom“ koroških Slovencev.

Razne vesti.

(Ponarejalci denarjev.) V Novem Mestu zaprli so nedavno pet kmetov iz Škocijana pri Mokronogu zaradi ponarejanja bankovcev. Jeden hotel je menjati ponarejen goldinar v Krškem, kjer so ga prijeli. Pri drugem so našli stroj za ponarejanje bankovcev po 50 goldinarjev in po goldinarji. — V Ljubnem na Štajerskem pa je prijelo sodišče 26letnega italijanskega beguna iz Sicilije, pri katerem se je našlo 18 ponarejenih srebrnih goldinarjev.

(Za vinorejce.) Na Mariborski vinorejski šoli je izpraznjenih več dijaških mest. Oglasiti se je treba najkasneje do 15. avgusta. — Poskusni vinograd ameriških trt v Hrastovcu pri Zavrču na spodnjem Štajerskem prav lepo napreduje.

(Novo bralno društvo) se bode ustanovilo pri sv. Marku nižje Ptuja in bode ustanovna slavnost v nedeljo dne 16. t. m. v šolskih prostorih.

(Celjski župan.) Celjsko mesto vladajoči nemškutarji izvolili so te dni novega župana na mesto umrlega dr. Nekermana. Izvoljen je bil neki Gustav Stiger, zagrižen nemčur in srdit sovražnik naše narodne stranke.

(Razne volitve.) Zadnji čas so nemškutarji zmagali pri volitvah za okrajno bolniško blagajno celjsko in pri volitvah za okrajni zastop mariborski. Ako pomislimo, da so nemškutarji pri teh volitvah sleparili na vse mogoče načine in begali slovenske volilce, kar se je dalo, se temu porazu narodne stranke še čuditi ne smemo.

(Shod spodnještajerskih nemškutarjev.) V nedeljo dne 9. t. m. zbralo se je v Celji nekaj štajerskih Nemcev in nemškutarjev, da bi sklenili, kako rešiti potaplajočo se nemško ladjico. Zborovanje vršilo se je pri zaprtih vratih, da bi se ne izvedelo pravo število udeležnikov. Z dežele je došlo nekaj nemškutarskih županov, kakih 15, in kakih 50 drugih nemškutarjev, sicer pa so bili navzočni sami Celjani in nekaj Prusov. Sklenili so resolucijo, v kateri zahtevajo, da se morajo zakoni tako premeniti, da bo Nemeč gospodar, Slovenec pa rob, da se bo v šolah in v uradih delovalo za ponemčevanje našega naroda in da bo podpirala vse nemške in ovirala vse slovenske težnje. Izrekli so tudi, da je Slovincu kjerkoli mogoče škodovati in zapretiti duhovščini, da se bodo izneverili katoliški cerkvi, ako bo narodna. — Iz teh sklepov se vidi, kako zdivjano se bore Celjski nemškutarji zoper nas, a to jim ne bo pomagalo. Slovenci se krepko drže in to je porok, da postane Celje danes ali jutri slovensko mesto.

(Razmere v Trstu.) Novovoljeni obč. svet volil je te dni župana in dva podžupana. Izvoljeni so bili trije čistokrvni iredentovci namreč dr. Pitteri za župana, dr. Luzzatto in dr. Dompieri pa za podžupana. Za Pitterija so glasovali vsi italijanski konservativci, tista vladna stranka, ki je pri volitvah očitala sedanjemu županu, da je tovariš in pajdaš nasprotnikov Avstrije in cesarja. Radovedni smo, ali bo vlada potrdila to volitev ali ne.

(Nevihta.) Piše se nam iz Št. Jurja ob južni železnici: Dne 3. julija ob 1. uri popoldne nastala je tukaj silna nevihta. Po vsi okolici usula se je toča, debelejša od orehov in napravila veliko škodo na polju. Potoki so izstopili iz strug, ter poplavlili polja in travnike. Strela je udarila v dve poslopji.

(Požari v Trebnjem.) V Trebnjem in okolici se klajijo neke zveri v človeški obliki in požigajo brez usmiljenja. Skoro vsako noč gori v kakem kraju. Žandarji se sicer trudijo, da bi zasledili hudobca, ali doslej zastonj.

(Iz Toplice na Dolenjskem) se nam piše: V naše toplice došlo je do dne 30. junija 341 gostov. Žal, da je ves mesec junij deževalo, kar je marsikoga zadržalo, da

ni prišel v naš kraj iskat zdravja. Morehiti bo meseca julija in avgusta kaj bolje.

(Zdravstveno stanje.) Škrlatica je popolnoma ponehala v Kamniškem okraju. — V Kranjskem okraju ponehale so ošpice v severnem delu, ki so se pa razširile zato v južnem delu v občinah Smlednik in Mayčiče, kjer je 77 bolnikov, v občini Križ pri Trziči pa jih je še 8. Umrlo je v poslednjem času 11 otrok.

(Nesreča na železnici.) Mej Senožečami in Divačo padel je minuli teden 31 let stari žel. sprevodnik Fran Verbič s sprevodniškega sedeža na tovornem vlaku tako nesrečno na železniški tir, da mu je kolo jedno roko popolnoma odtrgalo. Prepeljali so ga koj v Ljubljansko bolnico. Dasi je mož trpel hude bolečine, dasi je bil ves krvav in bleđ kot zid, vendar ni niti z jednim glasom izdal svojih bolečin, ampak sam zapustil železniški voz in sam sedel v kočijo, puščaj pri tem cigareto. Takih junakov je dandanes pač malo!

(Prodaja rudnikov in fužin.) Posestniki bratje Rainer v Celovcu prodali so vse svoje rudnike in fužine Bleiberski rudarski zvezi za 450.000 goldinarjev.

(Goriške novice.) Odbor, ki prireja v Gorici javne tombole, vedno prezira slovenski jezik v svojih naznanilih. Zato so zavedni Slovenci sklenili, da ne kupujejo listkov za tombolo. Tako je tudi prav. Če je Lahonom dober slovenski denar, naj spoštujejo tudi jezik, ki ga govori večina prebivalstva na Goriškem. Čas bi že bil, da pridejo do tega spoznanja. — Nesreči sta se pripetili pri streljanju s topiči, tako v Št. Ferjanu in v Gabrovci na Krasu. Ranjenca so odnesli v bolnico. — Pobožna romarica je bila 26letna služkinja Alenka C. iz Kneže

pri Podmencu, ki je šla letos z romarji v Rim. Ko se je vrnila, ukradla je neki svoji tovarišici 76 gld. Goriško okrožno sodišča obsodilo je pobožno romarico na pet mesecev poostrene ječe.

(Velika tatvina.) Sluga Dunajske kreditne banke, Fr. Spath, šel je v soboto opoldne na glavno pošto, kjer sta mu dva lopova, ko je svojo veliko listnico za nekaj hipov odložil, ukradla iz nje 11.250 gld., ter s svojim plenom utekla. Ljudje so sicer takoj hiteli za tatoma, a ujeli niso nobenega.

(Navihani pogorelci.) Zadnji čas primerili so se v neki vasi blizu Všetina prav pogostoma požari. Skoro vselej, kadar je bil semanj dan kje v bližini, nastal je v nekaterih hišah ogenj, in sicer vedno v hišah, katerih lastniki so bili na semnju. Ker so bili lastniki zavarovani, dobivali so od Brnske zavarovalnice škodo povrneno. Sedaj se je pa izkazalo, da je neki postopač Kubelh zažigal hiše dogovorno z lastniki. Ti so vse, kar je bilo kaj vredno, spravili iz hiše, odšli na semenj in v tem je prižigalec zanetil ogenj. Prižigalec je imel kar gotovo tarifo. Boljši gospodarji so mu morali plačati po 20 gld., siromašnejši pa po 10 gld. Kubelh se je s tem prižiganjem živil, odselej pa mu ne bo nekaj časa skrbeti za vsakdanje žganje, ker ga je vzelo sodišče na hrano in z njim tudi siromašne pogorelce.

(Strela) je te dni v Trinu na Italijanskem udarila v neko hišo, v kateri je bilo sedemdeset delavk, ki so utekle nevihti v to zavetišče, in zadela 43 žensk. Štiri ženske so obležale mrtve, 15 jih je na smrt ranjenih, druge pa so več ali menj osmojene.

Poučne stvari.

Nezrelo sadje, zdravilo proti prašičji rdečici.

Izkušnja uči, da so razne kisline dobro zdravilo proti prašičji rdečici, ki tudi pri nas v vročem poletnem času pomori toliko prašičev. Med take kisline spada tudi jabolčna kislina, katere je mnogo v nezrelem sadju, zlasti pa v jabolkih in hruškah. Če je rdečica prašiča uže napadla, potem nobena kislina ne pomaga dosti, a kislina v želodci zdravih prašičev naredi, da se glive, ki povzročijo to bolezen, v želodci uničijo in tako ustavi njih zlo delovanje. To nas uči skrbeti, da dobe prašiči redno nekaj kisline v sebi, kar najlažje in najcenejše dosežemo, če jim vsak dan pokladamo primerno množino nezrelega sadja, kojega bomo imeli letos tako dovolj. Z nezrelim sadjem, to je s tistim, ki odpade samo, krmimo prašiče in dobiček bo večstranski. Prašiče ohranimo s tem zdrave, nezrelo sadje koristno porabimo in prihranimo na krmi.

Vozna moštarna.

Letos se nam obeta posebno dobra sadna letina; imeli bomo zlasti veliko jabolka, pa tudi hrušek po mnogih krajih ne bo malo. Bog daj, da bi bila dobra tudi sadna kupčija, saj je skrajni čas, da dobimo kaj denarja. Danes je še težko reči, kako bo s sadno kupčijo, ker še nimamo poročil iz vseh krajev; le toliko vemo, da je v Švici slana pobrala sadje, na Vrttembergem pa neki dobro stoji. Pa bodi kakor hoče, če ne pride kakšna posebna nesreča, imeli bomo sadja na izobilje in če ga bomo še toliko poprodali, ostalo nam ga bo vendar še veliko za dom. To pa ne bo nikaka izguba, nasprotno, prav velik dobiček bo, če bomo vedeli s sadjem dobro

ravnati. Sušeno sadje za dom prav veliko odvrne; še več pa izda sadni mošt, ki je najboljša domača pijača in ter glavno nadomestilo za drago vino in ob jednom sredstvo zavirati nesrečnemu žganju pot v kmetško hišo. Dobro in pravilno narejen sadni mošt je nad vse zdrava pijača, ki človeka krepi in vino popolnoma nadomestuje. Kmetovalec mora imeti vino v hiši, bodisi zase, ker mu je potrebna krepilna pijača pri težkem delu, pa tudi za družino in za delalce, katerih niti ne dobi, če jim ob košnji, mlatvi i. t. d. ne da vina. Zdravo, natorno vino, če tudi ni bogve kako dobro, je ob sedanjih cenah veliko predrago; zato kmetovalec seže po kakem cenem, a pokvarjenem, ali pa po umetnem vinu, ali pa celo po žganju. Žganje pa tudi ni zastoj, nasprotno, primerno zelo drago je, in če bi ne bilo drugega, kmetovalec mora šteti gotov denar, ki je dandanes pri njem precej redek. Najdražje so pa te pijače zato, ker izpodkopavajo zdravje, ki je vendar vsakemu človeku prvo, kmetškemu stanu pa že iz narodnogospodarskega ozira posebnega pomena. Vseh teh toliko škodljivih pijač se pa najlaže in skoraj brez stroškov ognemo, če za dom naredimo mošt iz sadja, katerega imamo dovolj. Dobro narejen mošt popolnoma nadomesti vino, zato ga povsod radi pijejo in se, hvala Bogu, tudi pri nas širi prav znatno. Imamo pa vendar prav zelo veliko takih krajev, koder imajo čuda veliko sadnega drevja, sadni mošt poznajo pa le po imenu. Najbolj vsak v svojem delokrogu deluje na to, da se bo povsod pričelo izdelovanje sadnega mošta za dom. To bi bilo največje narodnogospodarske vrednosti.

V obče je pri nas največja ovira izdelovanju sadnega mošta pomanjkanje v ta namen potrebnega orodja, oziroma slabo orodje, s katerim se to delo vrši le z ve-

likim trudom in zamudno. Koder se z izdelovanjem mošta pečajo že od nekdaj, ima mnogo posestnikov priproste sadne mline in stiskalnice, katere rabijo sami in jih proti plačilu posojajo tudi sosedom. Ta orodja so pa kaj priprosta. V nekaterih krajih nimajo niti znanih mlinskih koles, s katerimi v primernih koritih drobe in mečkajo sadje, ampak tolčejo je v koritih ali čebrih s kiji, zato tudi sadni mošt tolkovec imenujejo. Z večine lesene stiskalnice so pa strašno okorne, drže vzlic svoji velikosti malo in delujejo zato počasi, vrhu tega pa premalo odtisnejo. Ne bomo trdili, da vse to orodje ni za nič, nasprotno, veseli bi bili lahko, če bi ga imeli dovolj po celi deželi, ker potem bi se izdelalo tudi veliko več mošta.

Ako se pa pričenemo zanimati za sadni mošt, tedaj pa skrbimo že koj ob pričetku za boljše orodje. Sicer se tudi z gori popisanim orodjem naredi mošt, in sicer ravno tako izvrsten, kakor z najboljšimi stroji. Za samo dobroto mošta se pa ne ravna, ampak tudi za množino in za čas. Omislimo si takih priprav, s katerimi smo v stanu v majhnim trudom v najkrajšem času vzeti toliko mošta iz sadja, kolikor je sploh mogoče. S starim orodjem se moštarenje vrši le počasi, z velikim trudom in vrhu tega prepovršno. Poznamo na Gorenjskem posestnike, ki so prešali svoje tepke po več dni, noč in dan, a sedaj zvrše to delo veliko bolje in brez vsakega truda v nekaterih urah v podružnični moštarni na Bledu. Potem pa še nekaj. Stara navada je, da dobe delavci pri „prešanji“ boljše plače in toliko žganja, kolikor ga hočejo. Ako vse to vzamemo v poštev, najdemo, da je to delo zelo drago, da daje priliko k pitju obilo žganja, da se dela popolnoma po nepotrebnem po noči in da tudi nrvnost gotovo veliko trpi.

Opustimo torej starokopitno moštarsko orodje, ter si omislimo boljše, s katerim odstranimo vse te nedostatke lahko. Tako boljše orodje so dobri sadni mlini in dobre stiskalnice. Žalibog imajo ti stroji napako, in sicer zelo veliko napako, da so namreč zelo dragi. Težko jih napravi posamezen kmetovalec, zato je pa tu na mestu skupna naročitev in skupna poraba. Če kupi več posestnikov vasi ali občini takih strojev, pride prav malo na enega. Jako veselo bi bilo, če bi imele vse naše podružnice pravilno urejene moštarne, kakor jo ima blejska podružnica. Ker pa to ni mogoče, stavimo našim kmetovalcem predlog, da si omislijo „voznih moštaren“.

Zvoznó moštarno, katera stane 215 gld., če jo naroči c. kr. kmetijska družba kranjska, naredi se na dan do 40 veder mošta. Ker je ta moštarna na vozu, je torej premična, lahko se prevaža od hiše do hiše, kar je tudi velika prednost. Seveda je vsota 215 gld. precej velika; če pa pomislimo, da se nahaja v vsaki občini kakih 20 gospodarjev, katerih vsak lahko da po 10 gld. za skupno naročitev vozne moštarne, se pa nakup vender lahko zvrši.

Recimo, da bi bilo tudi težko dobiti 20 gospodarjev, ki bi dali na jedenkrat po 10 gld., dá se reč vender le zvršiti, če se glede plačila uvedejo olajšave. Vzemimo da se dobi 20 gospodarjev, ki hočejo kupiti tako vožno moštarno, pa žele kupno vsoto plačati v obrokih. Prvo leto, recimo letos, dá vsak 4 gld. ali malo več, tako, da ostanejo dolžni 120 gld. Teh 120 gld. vzamejo skupno na posodo v kaki posojilnici. Drugo leto plačajo potem vsak po 3 gld. in ravno tako tretje leto, ali pa plačajo že precej ob nakupu polovico, drugo polovico pa drugo leto. Res je treba za izposojeni denar plačati nekaj obresti, a prišlo bi na posameznika le par krajcarjev, ali pa celó nič, če bi se moštarna posojevala drugim proti primerni odškodnini. Donašalo bi to celó lepim denarjev. „Kmetovalec.“

Loterijske srečke.

Brno, dné 5. julija: 1, 63, 24, 14, 3.
 Gradec, dné 1. julija: 33, 38, 77, 56, 81.
 Praga, dné 12. julija: 55, 57, 42, 11, 27.
 Trst, dné 8. julija: 49, 26, 23, 40, 85.
 Linc, dné 8. julija: 80, 43, 69, 64, 4.

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. julija t. l.

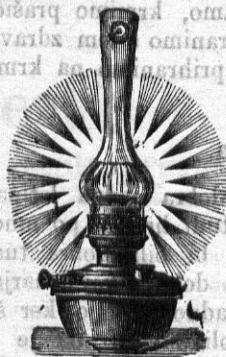
	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	8 40	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	6 80	Surovo maslo, „	82
Ječmen, „	6 —	Jajce, jedno	10
Oves, „	7 20	Mleko, liter	02
Ajda, „	5 57	Goveje meso, kgr.	64
Proso, „	4 41	Telečje „	50
Koruz, „	6 —	Svinjsko „	64
Krompir, „	6 —	Kostrunovo „	40
Leča, „	14 —	Pišanec	35
Grah, „	14 —	Golob	17
Fizol, „	10 —	Sen, 100 kilo	8 57
Maslo, „ kgr.	— 95	Slama, „	2 76
Mast, „	— 70	Drva trda, 4 metr.	6 40
Špeh frišen	— 62	„ mehka, 4 „	5 —

Zaupni mož v vsakej fari. Velevažno, stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače **denarstveno podjetje** (poroštevni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznano blagonosno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega **zupnega moža** z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „**201.191. Graz postlagernd**“ več poizvedeti. (18-7)

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13 (6-14)

priporoča slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini svojo bogato zalogo lestenecv, oljnatih podob, zrcal, kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete n. pr. stekleno, porcelanasto belo in juravo prsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice in prave kroglaste cilindre „Patent Marian“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prevezam tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Ign. Faschinga udove

ključavničarnica v Ljubljani, Suknarske ulice šte. 3

priporoča bogato svojo zalogo **štedilnih ogujšč** solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna **stajbinska dela.** (7-14)

Zunanja naročila izvršujejo se točno.

Založba tovarne

pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na Starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu.

Tu se dobivajo vsake vrste kmetijski stroji, kakor tudi blagajnice, varne pred tatam in ognjem. P. n. gospodinjam, šiviljam krojačem in čevljarjem priporočam svoje izvrstne

šivalne stroje

mного ceneje, nego drugod za katere tudi **5 let** jamčim (garantiram). (8-14)

Popravila izvršujejo se pri meni točno in po ceni.

Karol C. Holzer

Ljubljana, Dunajska cesta

(12-14)

zaloga

špirta, žganja, specerijskega blaga in barv.

(13-14)

Najnižje cene.

Največji izbor.

Skupno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Adolf Hauptmann

tovarna. (9-14)

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

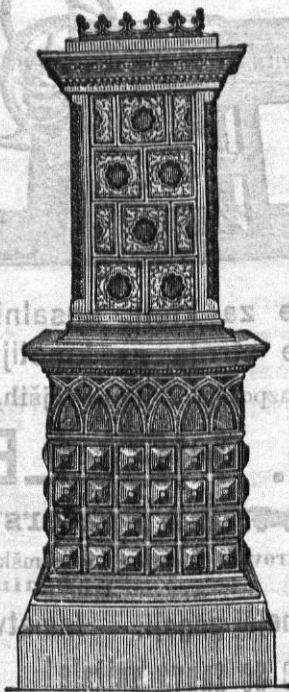
v Ljubljani, ob vogalu Resljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slonove ulice št. 10-12.

„NARODNA TISKARNA“

priporoča po nizkeje ceni

VIZITNICE

v elegantnej obliki.

Odlikovan v Trstu 1882. Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

Ljubljana (Kranjsko).

Vsakovrstne peči po najnovejši konstrukciji, bele in barvane od najboljšega blaga, elegantne in cene.

Cevi za dimnike natik z vetrovim ravnalcem. (14-14)

Okraski pri stavbah, nakit pri cerkvenih stropih in okrajkih, neprežigljiva opeka in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.

A. Schäffer

rokovičar in obvezarijar
Kongresni trg 7. **Ljubljana** Kongresni trg 7.
Velika zaloga vseh
kirurgičnih obvez in kilnih pasov.
Velika izbira in zaloga vsakovrstnih rokovic
iz a. kr. pr. dvorne tovarne J. E. Zacharia na Du-
naji; zavratnikov, manšet, angleških in fran-
coskih dišav, modercev itd. (4-14)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.
Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.
Glavni zastop
Bartholijevega originalnega karbolineja
Maščoba za konjska kopita in usnje. (5-14)

J. Kunčič

izdelovatelj soda-vode

v Ljubljani,
v Križevniških ulicah št. 10
filijalka v Lescah, Bled,
priporoča čast. p. n. občinstvu in gospo-
dom gostilničarjem svojo dobro izdeloval-
nico dobre, zdrave, ukusne soda-vode.
Zunanja naročila izvršujejo se
točno. (16-18)

J. Traun v Ljubljani

mehanični mlin, tovarna ješprenjčka in ješha,
trgovina s špecerijo, žganjem, žitom, pridelki
in drvami

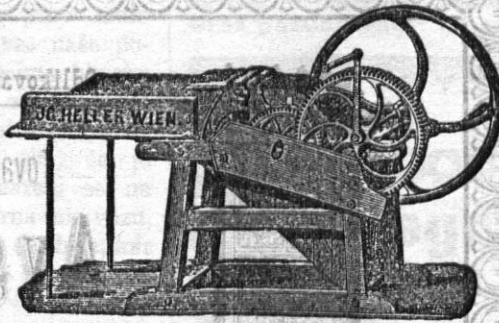
priporoča veliko zalogo svojih izdelkov:

pšenično, ajdovo, rženo in koruzno moko,
ješprenj, ješprenjček in pšeno, najmočnejši in
najokusnejši vinski kis in kisov cvet. Priporoča tudi
špecerijsko blago, žganje, spirit, suhe in olj-
nate barve. Kupuje vse domače pridelke in pri-
poroča mnogovrstna, zanesljivo kaljiva semena. Ži-
vinorejcem priporoča zadnja moka za živino, ker
je ceneji in izdatnejši kot druga sredstva. (3-14)
Zunanja naročila se hitro in natančno izvrše.

Jurčiča zbrani spisi XI. zvezek

dobiva se v „Narodni Tiskarni“, pri Ant. Zagor-
janu in v vseh knjigarnah.
Cena nevezanemu izvodu 60 kr., vezanemu 1 gld.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAU

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in
(468 10, poštne prosto. (17-10)

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!